

La pilota valenciana als mitjans de comunicació

Ricard Sentandreu Sebastian (Màster en Direcció i Gestió de l'Activitat Física i l'Esport. Universitat de València)

Ulisses Ortiz Badal (Redacció i Gestió de xarxes. PilotaVeu)

Moltes vegades s'ha dit que allò que no apareix als mitjans de comunicació no existeix, i més si parlem del nostre esport.

Si analitzem la situació, és cert que al llarg de la història sempre ha sigut poca la presència d'informació al voltant de la pilota als diferents mitjans. No obstant això, gràcies a multitud de periodistes, no ha deixat mai de tenir el seu xicotet espai als mitjans i s'ha pogut, així, mantenir encesa la flama de la pilota.

Els mitjans de comunicació en la Final de la Lliga de Raspall 2016 a Oliva. Fotografia: David Sarasol

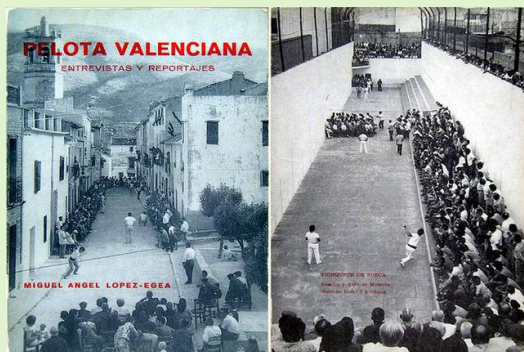
Segle XX

En la dècada dels anys 20 i 30 es produeix un canvi i d'una manera lenta, però contínua, comencen a publicar-se referències a partides celebrades arreu de la geografia valenciana, especialment en aquelles localitats on existeix una llarga tradició, però, igualment, les grans partides tenen lloc al Pelayo o al trinquet Levante i són ressenyades per un periodista anomenat Guante.

La Guerra Civil (1936-1939) va suposar un gran trauma per a la societat valenciana i durant les tres següents dècades a penes hi ha referències del nostre esport.

Entre ells cal assenyalar Llorenç Millo i la seua "Partida del dissabte". Va publicar el seu primer reportatge un 24 d'octubre de 1959 al diari *Las Provincias*.

La dècada dels 70 està dominada per Miguel Ángel López Egea, que ens va brindar pàgines memorables amb les biografies de desenes de pilotaris. Paco Durà, en els vuitanta, va cobrir una etapa crucial, especialment, al periòdic *Hoja del Lunes*, a la comarca del Camp de Morvedre, al *Levante EMV* i en la revista *L'Esport i Temps Lliure*. L'humanista Josep Lluís Bausset, de l'Alcúdia, va ser un exemple de fidelitat a una terra, una llengua i una passió fins que ens va deixar amb 101 anys el 2012. A més a més, cal destacar també Alberto Soldado, que fa més de 40 anys que escriu al diari *Levante EMV*.

Portada i contraportada de "Pelota Valenciana. Entrevistas y reportajes" (1976)

Mitjans digitals

La falta d'informació als mitjans tradicionals ha sigut en part salvada gràcies a l'aparició de mitjans digitals específics i les xarxes socials que han agafat un gran protagonisme en el món de la pilota valenciana en els darrers anys, especialment des del tancament de Canal 9 el 29 de novembre del 2013.

Cal destacar la figura de Vicent Gisbert "Tagarinet", que va impulsar tagarinet.pilota.com el primer blog/web entre 2003 i 2007 i d'una manera aficionada va intentar donar la màxima informació del nostre esport. El 2005 naix el portal pilota.valenciana.com lligat a l'empresa de pilota *Frediesport* i que fins el 2015 ens aproximava informació, principalment, sobre el món professional, com també ho fan les pàgines valnetpilota.com (Empresa Valnet) des de 2005 i fedpival.com (Federació de Pilota Valenciana) que compta amb pàgina web des de 1998. A més a més recentment, gràcies a la col·laboració del diari digital *PilotaVeu.com*, mitjans com el *Diari la Veu*, *Racó Català*, *La Vanguardia*, *La Revista Fosbury*, *manista.com* i *21iguales* publiquen regularment sobre pilota.

Final Individual d'Escala i corda el 2012 a Montcada retransmesa per RTVV. Fotografia: Frediesport

D'on venim?

Gràcies als estudis de Recaredo Agulló, Víctor Agulló, David Sarasol i Paco Durà, podem saber que la pilota mai ha tingut una repercussió rellevant al llarg dels anys, però sí que ha tingut presència, i aquesta presència ens trasllada a la primera crònica de pilota, que es va publicar, concretament, el 18 de desembre de l'any 1849 al *Diario Mercantil Valenciano*.

Al llarg de la segona meitat del segle XIX, les referències al joc de pilota es limiten a anunciar la celebració d'una partida coincident amb la fira de la població o la inauguració d'un trinquet –per exemple, l'agost de 1868, amb l'obertura del trinquet de la Gallina, actual Trinquet Pelayo. En aquest repàs cal igualment destacar una altra partida memorable que es va disputar a Ondara (la Marina Alta) el 26 de novembre de 1880, entre els millors jugadors de la Marina i la Safor.

A partir de 1893, amb l'obertura del Jai Alai al cap i casal, on es juga a la pilota basca, les cròniques ens parlaran dels enfrontaments entre bascos i valencians

Trinquet de Pelayo any 1981. Fotografia: Arxiu Paco Durà

Segle XXI

Actualment, periodistes com Tona Català, Fernando Miñana, Guillem Sanchis, Rafael Mora, J. Antonio Monteagudo, Silvia Soria, Pedro Campos, Moisés Rodríguez, Juan Carlos Rodríguez, Pedro Valero, Salvador Talens, Raquel Andrés o M. Carmen Montes col·laboren o han col·laborat amb diaris com *El Levante EMV*, *Las Provincias*, *El Mundo*, *La Vanguardia* i *Superdeporte*.

Pel que fa a la ràdio, ha destacat la tasca de Ràdio 9 fins 2013, amb Pedro Navarro al capdavant, les locucions d'Aureli López amb més de 20 anys al front de la 97.7 i més recentment els programes amb format podcast *Colp a colp* i el *Joc del Poble*.

Quant a revistes en paper cal destacar-ne tres, la revista *Traure* al 1987, que sols va poder aguantar 7 edicions mensuals; la revista *Soó*, un referent cultural que ha comptat amb algun article de pilota; i recentment la revista trimestral *Ferida*, que va aparèixer a finals del 2016 i ha tingut molt bona acceptació.

Pel que fa la televisió, cal destacar Begoña Castillo, al capdavant del programa *Trinquet* en la televisió valenciana, així com les retransmissions d'Alberto Soldado, Vicent Tavallo, Joan Tur, Paco Nadal, Toni Marí, Josep Lluís Fitó, Míriam Civera, Salvador Campos o Xavier Alberola, entre d'altres, també a càrrec de Míriam Civera i Juan Carlos Rodríguez les retransmissions i el programa *Tot Pilota*, actualment *Va de bo*, de *Levante TV*, i recentment les retransmissions de *Mediterráneo TV* amb Xavi Blasco i el projecte online pilota.valenciana.tv d'Oscar Gomar. Amb *À Punt*, el nou projecte de RTVV a l'horitzó, els valencians esperen il·lusionats una major presència de la pilota en la seua graella.

PilotaVeu

El 9 d'octubre de 2014 va nàixer el web *PilotaVeu.com*. Aquest mitjà digital dona a conèixer, amb un sol clic, tota l'actualitat de la pilota d'una manera innovadora, plural i objectiva, sense deixar de banda cap modalitat de pilota, gràcies a la participació oberta i l'aportació dels nombrosos col·laboradors, que fan que es pugui mantenir el web actualitzat a cada instant.

PilotaVeu és un mitjà de referència i un nexa d'unió informatiu per a tot el món de la pilota, amb una forta presència a les xarxes socials, per contribuir així en la màxima promoció i difusió del nostre esport.

